

جهانی شدن گفتمان مقاومت
در پرتو ظرفیت های
مکتب شهید سلیمانی

www.ketab.ir

تدوین و گردآوری
امین جوادی

سرشناسه	: جوادى، امين، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پديدآور	: جهاني شدن گفتمان مقاومت در پرتو ظرفيت‌هاى مكتب شهيد سليماني / تدوين و گردآوري امين جوادى.
مشخصات نشر	: قم: مصباح اندیشه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهري	: ۱۲۸ ص. ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۱۳-۴-۲
وضعيت فهرست‌نويسى	: فيا
موضوع	: سليمانى، قاسم، ۱۳۳۵-۱۳۹۸.
موضوع	: نهضت‌هاى مقاومت - جنبه‌هاى مذهبى - اسلام
موضوع	: گفتمان - کشورهاى اسلامى
موضوع	: گفتمان - ايران - جنبه‌هاى سياسى
رده بندى کنگره	: BP۲۳۱/۶
رده بندى ديوبى	: ۲۹۷/۴۸۳۲
شماره کتابشناسى ملي	: ۸۴۹۶۸۲۲
اطلاعات رکورد کتابشناسى فيا	

جهاني شدن گفتمان مقاومت در پرتو ظرفيت‌هاى مكتب شهيد سليماني

تدوين و گردآوري: امين جوادى

ناشر: مصباح اندیشه / چاپ: احسان

نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۴۰۰

ناظر چاپ: محمدجواد شکارچى / صفحه‌آرا: حسين محمدى

تيراژ: ۵۰۰ نسخه / قيمت: ۳۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۱۳-۴-۲

نشانی و تلفن مرکز پخش:

قم، بلوار الغدير، بعد از دانشگاه قم، مجتمع آموزش عالي شهيد محلاتي (ره)

۰۹۱۲۶۵۲۸۰۲۸

فهرست مطالب

مقدمه ۹

فصل اول: مفاهیم و کلیات ۱۳

تعریف مفاهیم و اصطلاحات ۱۳

مکتب ۱۳

مقاومت ۱۴

محور مقاومت ۱۵

گفتمان ۱۶

گفتمان مقاومت ۱۷

انتفاضه ۱۸

جهانی شدن ۱۹

فصل دوم: گفتمان مقاومت ۲۱

گفتمان مقاومت در قرآن ۲۲

اهداف مقاومت اسلامی ۲۴

الف) استقرار حکومت اسلامی ۲۴

ب) دفاع از نظام اسلامی مستقر ۲۵

ج) بازدارندگی ۲۵

۲۶	 (د) دفاع از مستضعفان
۲۷	 (ه) تأمین امنیت
۲۸	 (ز) تأمین آزادی دینی
۲۸	 منشأ پیدایش گفتمان مقاومت در تاریخ معاصر
۳۲	 محور مقاومت، مبلغ گفتمان مقاومت
۳۴	 اهم دست‌آوردهای مقاومت
۳۵	 مقاومت در روانشناسی
۳۸	 سیر تطور گفتمان مقاومت
۴۰	 گفتمان مقاومت پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران

۴۷	 فصل سوم: اندیشه راهبردی
۵۳	 (الف) جامعیت اندیشه راهبردی
۵۳	 شاخصه‌های اندیشه راهبردی
۵۴	 (ب) ارتباط متوازن میان کلان‌نگری و جزئی‌نگری
۵۷	 (ج) آینده‌نگری و تمرکز بر اهداف
۵۹	 (د) استقبال از تحولات و تغییرات محیطی
۶۱	 (ه) بصیرت و فهم عمیق
۶۲	 (و) شناخت مقتضیات زمان و مکان
۶۴	 (ز) پیش‌روندگی و پیش‌برندگی

۷۷	 فصل چهارم: داشتن نگاه فرا دینی و فرا مرزی
۸۰	 تفکر مدیریت راهبردی و فرامرزی شهید سلیمانی
۸۲	 نهضت‌های آزادی‌بخش در مکتب شهید سلیمانی

۸۷	 فصل پنجم: خلق قدرت از سرمایه مردمی
۹۲	 لشکر فاطمیون

۹۸	لشکر زینبئون
۱۰۰	شکل گیری جیش الشّعی یا «بسّیج مردمی» در سوریه
۱۰۲	حشد الشّعی یا بسّیج مردمی عراق
۱۰۳	بیاده روی اربعین حسینی (ع) مصداق بارز خلق قدرت از سرمایه های مردمی
۱۰۵	فصل ششم: عقلانیت
۱۱۱	شاخصه های عقلانیت در مکتب شهید سلیمانی
۱۱۱	شاخصه های عقلانیت
۱۱۷	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۲۱	پیشنهاها
۱۲۳	فهرست منابع
۱۲۳	کتاب ها
۱۲۵	مجلات
۱۲۶	روزنامه
۱۲۶	پایان نامه
۱۲۶	سایت ها و خبرگزاری ها

مقدمه

در نصوص اسلامی، تعالی و رشد انسان، هدف خلقت دانسته شده است. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾^۱ ترجمه: «یعنی من جن و انس را نیافریدم جز برای اینکه عبادتم کنند.» (و از این راه تکامل یابند و به من نزدیک شوند).

توضیح اینکه خداوند از خلقت جن و انس هدفی داشته و این هدف در بیرون از ذات خداوند قرار دارد و به مخلوقات و برمی‌گردد و آن، عبارت از کمال مخلوقات است.^۲ کمال و رشد معنوی مخلوقات، با عبادت خداوند امکان‌پذیر است. این هدف، در قالب برنامه جامع دین و تحت عنوان «مکتب»، در کتب آسمانی به همراه انبیاء و اوصیاء به عنوان اسوه و الگوی امت‌ها تبیین شده است. نظر به اینکه در مسیر حق همواره موانع شیطانی و انسانی وجود داشته است، لذا برای حفظ و ارتقاء تعالی رهپویان این مسیر، آموزه «مقاومت» و ایستادگی در برابر موانع، دستورالعملی کارآمد بوده که خداوند پیامبران را مأمور به همراهی مردم در این مسیر نمود تا در پرتو ثبات قدم، بتوانند دین خدا را در جامعه نهادینه کرده و به سرمنز

۱. ذاریات / ۵۶.

۲. مکازم شیرازی، ناصر (۱۳۷۴). تفسیر نمونه، ج ۲۲، ص ۳۸۶، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ج ۱.

مقصود برسانند.^۱ تحقق چنین امری در گرو گزینش انسان‌هایی هست که پس از بیرون آمدن از امتحانات و ابتلائات الهی، مفتخر به مقام «اصطفی» شده و خود را برای پذیرش حق آماده کرده‌اند و حفظ مسیر توحیدی با الهام از آموزه‌های نورانی نصوص یاد شده که علل موجهه و مبنیه آن مکتب است، مهم‌ترین دغدغه آن‌ها می‌باشد. بدیهی است که شرط ماندن در این مسیر که از آن با عنوان «صراط مستقیم» یاد می‌شود، عمل به نسخه استقامت و ثبات قدم با استناد به آیه شریفه ﴿فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ﴾^۲ در برابر نامایمات می‌باشد.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و حضرات امامان معصوم علیهم السلام به عنوان پرچمداران مکتب نورانی اسلام، مصداق اتم و بارز برگزیدگانی هستند که در سایه آموزه‌های قرآن کریم به عنوان کامل‌ترین کتاب آسمانی، در مسیر انجام مأموریت‌های الهی که مأمور انجام آن بودند، با توکل به خداوند و توسل به ابزار مقاومت و ایستادگی در برابر طواغیت زمان، ثمرات و برکات پایداری خود را مشاهده نمودند و از آنجا که آن حضرات معصومین، خود اسوه‌ها و الگوهای منتخب خداوند برای هدایت جامعه انسانی هستند، با تعلیم ظرایف و لطایف توفیقات خود، تکثیر این شیوه و سیره را به جامعه بشریت عموماً و جامعه مسلمین و شیعیان خصوصاً توصیه و تأکید نموده‌اند.

با پیروزی نهضت امام خمینی ره در سایه مبارزات امام و امت مسلمان ایران و ایستادگی و مقاومت بر سر آرمان‌های اشراف یافته از متن مقدس دین اسلام، و به ثمر نشستن انقلاب اسلامی در دهه فجر سال ۱۳۵۷ که به فرموده مقام معظم رهبری (مدظله) همچون آئینه‌ای بود که خورشید

۱. احقاف / ۱۳ و هرد / ۱۱۲.

۲. هرد / ۱۱۲.

اسلام در آن درخشید و به ما منعکس شد، و تشکیل نظام مقدّس جمهوری اسلامی ایران، سیاست حکیمانه تکثیر آموزه مقاومت جامعه عمل پوشید و الهام بخش نهضت های آزادی بخش اسلامی و غیراسلامی در جهان گردید. یکی از مهم ترین و بارزترین شاخصه های انقلاب اسلامی ایران، بُعد ایدئولوژی آن است که برگرفته از آیات و روایات، و ویژگی هایی ذاتی رادر خود ایجاد کرده که باعث استقبال محرومان و آزادگان جهان حتی غیرمسلمین و باعث رهایی از زیر یوغ استکبار شده است. سه ویژگی مظلوم یابوری، استکبارستیزی و عدالت محوری، نمودهای بارز شاخصه ایدئولوژی انقلاب اسلامی است که امامین انقلاب اسلامی همواره در بیانات و سیره عملی خودشان بر آن ها تأکید داشته و دارند.

سردار بزرگ مقاومت، شهید حاج قاسم سلیمانی از جمله برگزیدگانی هست که به عنوان شاگرد مکتب امام خمینی علیه السلام و سرباز ولایت، با الهام از آموزه های نورانی مکتب اسلام، در سایه عبودیت خداوند و توسّل به اهل بیت علیهم السلام و دارا بودن سجایای اخلاقی و عملی همچون اخلاص، مجاهدت، بصیرت و دشمن شناسی و تدبیر حکیمانه، به عنوان شخصیت بین المللی محور مقاومت بر تارک جهان درخشید.

منظومه فکری و سیره عملی شهید سلیمانی که مقام معظم رهبری (مدظله) از آن به عنوان «مکتب» یاد کرده اند، معرف شخصیت کاریزمای سیدالشهدای مقاومت است که به دلیل دارا بودن ظرفیت های اقتدارساز، قابلیت نهادینه کردن گفتمان مقاومت را دارد. در این کتاب برآنیم تا ظرفیت های مکتب شهید سلیمانی برای جهانی کردن گفتمان مقاومت را مورد بررسی قرار دهیم.